

DAGENS NYHETER.

TORS DAG 15 JANUARI 2015 • SVERIGES STÖRSTA MORGONTIDNING • GRUNDAD 1864 • PRIS 30 KRONOR

Hot mot kulturarbetare dämpar debatten.

Astrid Trotzig: "Ibland tänker jag: Nja, jag sitter nog hellre tyst."

Kultur 4-5

Glasrikets hovnarr har bytt bana.

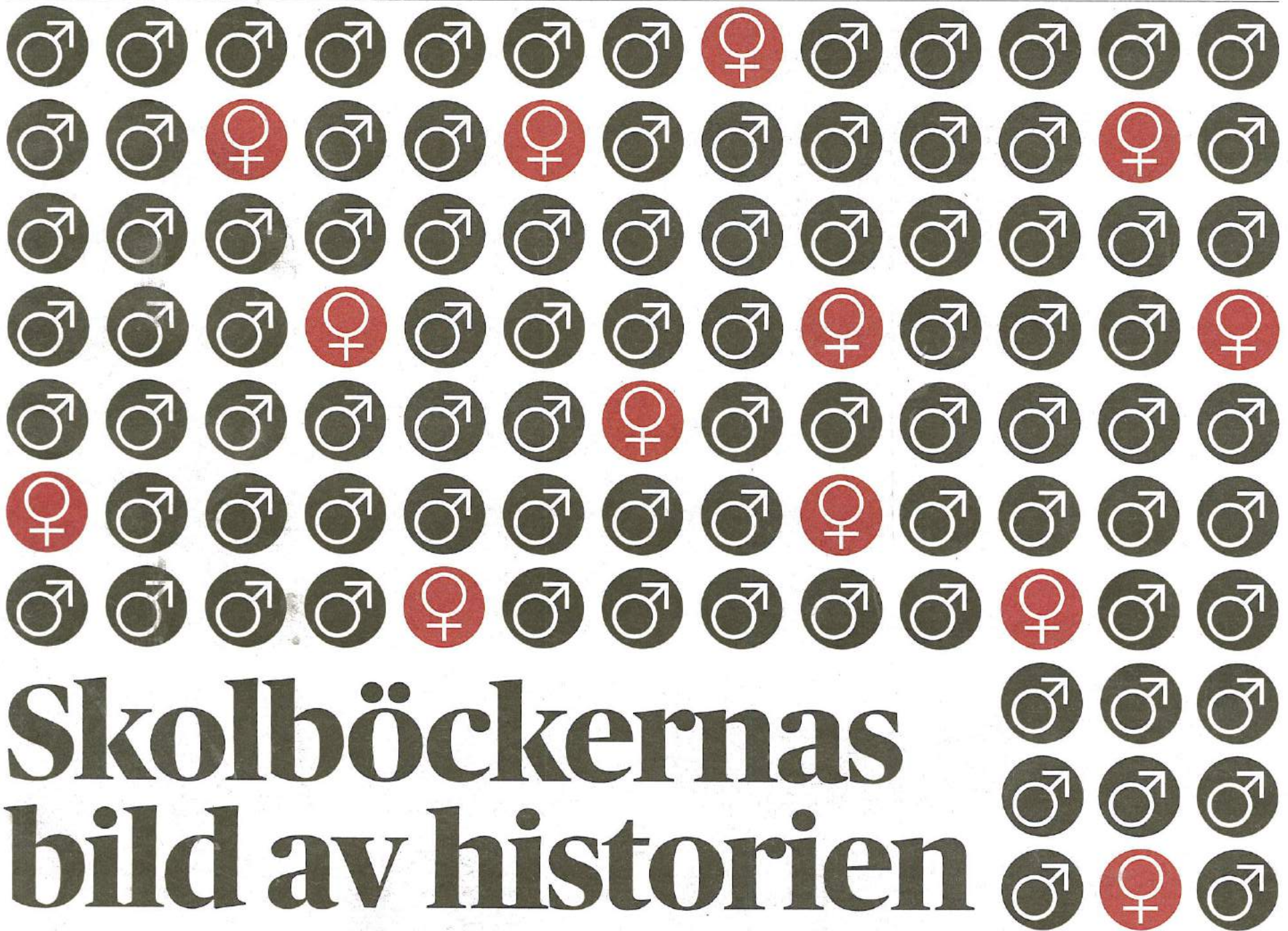
Konsthantverkaren Per B Sundberg har aldrig varit bättre.

Kultur 10

Alhambra. Raffinerad estetik fascinerar.

Kultur 12-13

Skolböckernas bild av historien

● **DN granskar:** Bara 13 av 100 personer som porträtteras är kvinnor ● **Professor:** Det är chockerande

Läroböckerna i historia är fyllda av män, men kvinnorna utelämnas.

Det visar DN:s granskning av fyra skolböcker i historia från de fyra största läromedelsförlagen.

Ett vanligt argument för den manliga dominansen är att det historiskt är männen som har suttit på makten. Men i två av läroböckerna sjunker andelen kvinnor

ju närmare nutid läsaren kommer. Alla böckerna är anpassade för den nya läroplanen som började gälla 2011 – och som ställer högre krav på jämställdhet i undervisningen.

– Det är chockerande läsning, säger Ann-Sofie Ohlander, professor emerita, när hon tagit del av DN:s granskning.

"Under förra seklet stormade

kvinnorna in som huvudpersoner. Men när vi i dag skriver vår närhistoria saknas uppenbarligen den insikten", skriver DN:s Jonas Thente. **Nyheter 8-9**

Världen

Höjda priser pressar ryssar

DN i Ryssland. När oljepriset når nya bottennivåer börjar ryssarna känna av krisen på allvar. Priserna chockhöjs samtidigt som lönerna sänks. Stämningen är bister i S:t Petersburg efter juledigheten, rapporterar DN:s Ingmar Nevéus. **Världen 14-15**

Ekonomi

Oro om euron inför grekiskt val

I slutet av januari går Grekland till val – ett val som kan leda till att landet lämnar eurosamarbetet. "Ingen skulle vinna på ett grekiskt utträde. Ekonomin är fortfarande alltför svag för att stå på egna ben", skriver DN:s Johan Schüch. **Ekonomi 18**

Nyheter

"Kinberg Batra måste bevisa att hon kan samla styrkorna."

Ewa Stenberg efter M-ledarens första partiledardebatt. **Nyheter 10**

Charlie Hebdo

Delade känslor om nya numret

Det nya numret av Charlie Hebdo, med en upplaga på tre miljoner, sålde snabbt slut i går. Men när DN besökte den multikulturella Paris-stadsdelen Vitry-sur-Seine, var det få som brydde sig om satirtidningen. **Världen 16**

Tv & radio

Hela veckans program

Extra bilaga

TORS DAG 15 JANUARI 2015 • SVERIGES STÖRSTA MORGONTIDNING • GRUNDAD 1864

En gycklare toppar formen med burleska dödskallar

Konsthantverkaren Per B Sundberg i egen utställning. sid 10-11

Många hot mot kulturarbetare. Attacker kommer oftast från högerextrema. sid 4-5

Förnyad vänster efterlyses. Slavoj Zizek om kampen mot fundamentalismen. sid 8

ballingslov.se

PRISEXEMPEL

BRD PRIS 125.000,-
MUMS-AVDRAG* 25.000,-
KAMPANJPRIS 100.000,-

MUMS-AVDRAG PÅ KÖK OCH VITVAROR!

Nu kan du köpa ett svensktillverkat kök och vitvaror till riktigt MUMSIGA priser!

*Mumsavdraget (rabatt motsvarande momsen) gäller t o m 22/2.

Ballingslöv
vardagsglädje

Arninge: 08-630 01 50 | Bromma: 08-26 25 50 | InfraCity: 08-590 922 00 | Järfälla: 08-580 153 10 | Kungens Kurva: 08-410 280 90 | Länna: 08-745 44 50 | Sickla: 08-642 83 00 | Stockholm City: 08-678 74 50

Konst

Säsongsöppning. DN Kultur tipsar om höjdpunkter på Stockholms gallerier

"Här kommer"
av Per B Sundberg.

"Hus"
av Per B Sundberg.

Hovnarren kastar den ironiska masken och låter allvaret kliva in

Per B Sundberg är känd för sin lekfulla glas-konst. Nu ställer han ut burleska keramiska skulpturer i form av snoppar, svampar och dödsallar. Han har aldrig varit bättre, tycker Bo Madestrand.

Per B Sundberg

Andréhn-Schiptjenko, Stockholm
Visas 15/1-28/2.

Under sin tid på Orrefors var Per B Sundberg något av det småländska glasrikets hovnarr. Hans vaser med motiv från serietidningar och annan popkultur var ironiska, kitschiga kommentarer till det tunga svenska glasarbetet, gärna med en erotisk underton.

Så kom krisen. För tio år sedan såldes Orrefors till ärkekapitalisten Torsten Jansson och Per B Sundberg fick kicken. Hans produktion ansågs inte som tillräckligt kommersiell. Så här i efterhand kan det se ut som en välsignelse i förklädnad. På senare år har Per B Sundberg skapat sig en ny karriär som

lärare och keramiker, och i dag öppnar hans första separatutställning i en renodlad konstkontext på galleri Andréhn-Schiptjenko.

Därmed ansluter sig Sundberg till den lilla, men växande grupp konsthantverkare (med bland andra Christian-Pontus Andersson, Åsa Jungnelius, Mårten Medbo och Gustaf Nordenskiöld) som börjar få ett erkännande också i den revirtänkande konstvärlden. Förra året fick Sundberg talande nog Bildkonstnärnsfondens stora stipendium.

Och även om han alltid haft en avslappnad relation till keramikens funktionella aspekter, så har Sundberg nu helt kastat förtöjningarna till brukskonsten. Objekten i utställningen kan snarast beskrivas som

mer eller mindre abstrakta skulpturer i varierande storlekar.

Men den erotiska besattheten finns kvar. Här finns ett antal erigerade penisar i lera, på väg att fossiliseras som trädgrenar och beväxta med svamp. Det är könet som ren natur, bortkopplat från sitt sociala sammanhang. Svamparna återkommer både i bokstavlig form, och mer metaforiskt, som i det gigantiska atombombsmoln som tronar i mitten av det catwalkliknande podium där skulpturerna radats upp.

Här finns även en stor grupp dödsallar. De grinande kranerna har inte mycket gemensamt med Damien Hirsts diamantprydda lyxskalle, utan har en mer burlesk, karnevalisk framtoning, med peruker, mössor och andra vanvördiga tillägg. Här finns också ett par arkitektoniska objekt, bland annat en grupp hus som trängs på en kulle och spyr ut svart rök samt en sotig, katedralliknande struktur som skivats i tre delar.

De mer abstrakta verken påminner om grekiska amforor som fis-

Här syns färre funna objekt än tidigare, och därmed har också kitschfaktorn skruvats ner. Sundberg tycks nu betrakta tillvaron utifrån ett mer metafysiskt perspektiv - kanske som en följd av det egna åldrandet.

kats upp ur havet, bulliga objekt täckta av strukturer som för tankarna till snäckskal, mossor eller slagg. Koloriten är dovt återhållen, med brunt, svart och beige som de dominerande färgerna.

Jämfört med Per B Sundbergs tidigare produktion har ett större allvar smugit sig in i hans verk. Här syns färre funna objekt än tidigare, och därmed har också kitschfaktorn skruvats ner. Frigjord från industrins bojar har Sundberg kastat den ironiska masken, och tycks nu betrakta tillvaron utifrån ett mer metafysiskt perspektiv - kanske som en följd av det egna åldrandet.

Det är hur som helst en positiv utveckling. Per B Sundberg har nog aldrig varit bättre än så här. Det man möjligtvis kan beklaga är att konsthantverksscenen därmed tycks vara på väg att förlora ett av sina främsta affischnamn. Det får man i så fall skylla på Orrefors, som aldrig riktigt insåg värdet av att ha gycklaren på sin sida.

Bo Madestrand
konst@dn.se